

ra, nyilvánvaló, hogy járványos időkben, a mikor a Tisza víz is fertőzve lehet, a csirák egyrésze úgy a tiszai nyers vízben, mint pedig a szűrt vízben egészségre ártalmas patogén csirának feltételezhető, mely esetben, még az intenzívebb szűrés sem nyújt tökéletes biztonságot. A szűrés mai intenzitásával Szolnok város közönsége maga sincs megelégedve, a meglévő 4 szűrő-egység mellé máris két újabb szűrőt épített és pedig egyenesen azzal a célzattal, hogy *tisztább, megbízhatóbb ivóvizet nyerjen.*

A mi a *geografai helyzetet* illeti, e tekintetben Szolnok előnyben van Szeged felett; míg ugyanis Szolnok felett mindegy 100 km. távolságon belül nincs nagyobb község, addig Szeged felett számos nagyobb város és község van, melyek mindegy nagyobb és nagyobb mennyiségű szennyvizet produkálnak, ami járványos időkben fokozottabb veszedelmet jelent, ha csak a szűrés kiegészítésével valamely oly eljárást nem alkalmaznánk, mely a csirákat tökéletesen elpusztítja.

De hát éppen a tisztítás költsége az, ami miatt a Tisza víz *különös hordalékos természetéből folyólag az ártézi vízzel a versenyt fel nem veheti.* Bármily kecségtetőnek látszik is az, hogy a Tisza folyó az ő kiapadhatatlan bő forrásaival itt folyik mellettünk, szolnoki útunk azzal tanulsággal végződött, hogy a Tisza víz tényleges felhasználása fáradságos és költséges előkészítés dacára sem tekinthető egyenlő megbízhatóságúnak az abszolút csiramentes ártézi vízzel, melyhez vidékünkön kevesebb költséggel hozzájuthatunk.

Azon feltevést, mintha a Tisza vize Szegeden tisztább volna s így a szűrés kevesebb költséggel hatályosabban lenne eszközölhető, megdöntik a Grahn-féle vízvezetéki tervek készítésekor eszközölt vizsgálatok és kísérletek, melyek szerint *a kritikus finom lebegő anyag, mely állóvizben sem ülepedik le, a szegedi Tisza vízben is ép oly mértékben benne van, mint a szolnokiában.*

Ami a víz természetének a *csőhálózatra való hatását* illeti, itt ismét az ártézi víz van előnyben; mert míg a Tisza víznek megfelelő derítés és szűrés után is megmarad azon sajátága, hogy a csövek oldalaira lerakódik, a vízmérő óráknak pedig igen gyakori tisztítását és újrahiteltesítését teszi szükségessé, addig ártézi víznél ily kedvezőtlen jelenségeket 8 évi üzem idő alatt nem észleltünk.

Hogy az eddig előadottakat számadatokkal is igazoljuk, ide iktatunk néhány összehasonlító táblázatot. Ezekből kitűnik, hogy *az ártézi vízzel a versenyt a világ legnagyobb szűrő telepei sem vehetnék fel.*

Üzem és költség 1912. évben:

Szegeden 1 köbméter víz üzem költsége 2-2 fillér, összköltsége 5-8 fillér, kap érte a város 6-2 fillért; *Szolnokon:* szűrőfelület 100 köbméter víz után 2-5 köbméter, csiraszám egy köbméter vízben 35, 1 kbm. víz üzemköltsége 8-2 fillér, összköltsége 34-4 fillér, kapnak érte 26.— fillért; *Hamburgban:* szűrőfelület 100 kbm. víz után 3-3 kbm., csiraszám 8, 1 kbm. víz összköltsége 11-2 fillér, kapnak érte 11-8 fillért; *Brémában:* szűrőfelület előbbi arány szerint 5:1 kbm., 1 kbm. víz összköltsége 11-3 fillér, kapnak érte 19-2 fillért.

E fenti kimutatás mutatja, hogy a szolnoki szűrőtelep, dacára a víz rendkívüli iszap tartalmának, ugyanazon vízegységre sokkal kisebb szűrő felülettel és így sokkal nagyobb csirataralommal bír, mint pl. Hamburgban ezzel szemben az ártézi víz abszolút csiramentes. Kitűnik az adatokból az is, hogy 1 köbméter víz összköltsége Szolnokon négyszer — Hamburg és Brémában pedig még mindig

kétszer annyiba kerül, mint a szegedi ártézi víz összköltsége. Ez annyit jelent, hogy ha a meglévő magasnyomású vízmű évi összköltségének fedezetére ma 130000 korona szükséges, akkor ugyanezen vízmennyiség mellett a Tisza víz felhasználása esetén 260,000 korona vízdíj volna beszerezendő.

Természetes, hogy Szolnokon az abnormis nagy üzemköltség igen magas vízdíj kirovását követeli meg, amit az alábbi összehasonlító táblázat tüntet fel. *Vízdíjak:* Szegeden: Lakrészek szerinti díj 3—4 korona, klosettekért 3—4 korona, fürdő szobáért 3—4 korona, vízmérőn át köbméterenként 10 fillér; külvárosrészekben lakrészenként 60 fillér. Szolnokon az előbbi sorrend szerint 6 korona, 15 korona, 20 korona, 40 fillér, 2 korona. Hozzájárul a viszonyok megismeréséhez az alábbi kimutatás:

Szegeden lakosok száma a vízvezeték

közelében 28000, befektetés a vízműbe 1100000 korona, tiszta haszon volt 7000 korona.

Szolnokon lakosok száma a vízvezeték közelében 15000, befektetés a vízműbe 1,100.000 korona, deficit volt 1912-ben 30000 korona, 1911-ben 36000 korona.

Szolnoki tanulmányutunk eredménye tehát azon határozott meggyőződés, hogy ahol ártézi víz a szegedihez hasonló mennyiségben és minőségben található, ott városi vízvezeték céljaira a Tisza folyó vize sem költség, sem közegészségügyi tekintetben a versenyt az ártézi vízzel fel nem veheti.

Ezzel a vízbeszerzés kérdését tisztázottanak tekinthetjük. A külső városrészek vízellátásának ügyében pedig ezek után a legközelebbi lépés nézetünk szerint helyesen az lenne, ha a város közönsége e városrészek önálló vízvezetéki terveit elkészíttetné.

A tűzé lett Szkutari!

Montenegró utolsó hőstette.

(Saját tudósítónktól.) Montenegró igen radikálisan oldotta meg a szkutari-kérdést. Amíg a nagyhatalmak kínos huzavonával vigyáztak a békére, amíg lassankint a nemzetközi csapatok készültek a Szkutariba való bevonulásra, — addig Montenegró egy fölháborító és gaz intézkedéssel utját vágta minden beavatkozásnak. *Montenegrói katonák fölgyújtották Szkutari s most az egész város ég!* Mentésről, avagy legalább mentőkészülékekről szó se lehet. A lakosság közt páni rettegés vett erőt és menekülők jajveszékelésétől terhes az egész város és környéke. Ezeren és ezeren jutottak a lakosok közül koldusbotra s váltak hazátlanokká.

Szkutari égését bár hivatalosan eddig nem erősítették meg, viszont a fővárosokban és a világlapokhoz kivétel nélkül arról szólnak a hírek, hogy *Szkutari lángokban áll és hogy a gyújtogatás a montenegrói katonák bejelentett boszu műve.*

Belgrádból jelentik: *Cettinjből* ideérkezett jelentések szerint *Szkutari városnak nagyrésze lángokban áll. A város több helyen gyuladt ki egyszerre és a lángok a nagy viharban a víz hiánya miatt gyorsan terjedtek. A tűz a bazárnegyedben keletkezett, de már a többi negyedet is fenyegeti. A lakosság riadtan menekül a városból. Híre jár, hogy a keresztély negyed is ég. A várost a montenegróiak gyújtották föl boszúból, mert megfogadták, hogy ha ki kell menniök a nagy áldozattal meghódított városból, azt előbb a földdel fogják egyenlővé tenni.*

Cettinjből annak idején kiadták a jelszót, hogy Szkutari, ha Montenegró nem tarthatja meg, el kell pusztítani. A tűzet montenegrói katonák rakták, kik egy nappal előbb viharosan tüntettek Szkutari-nak az átadása ellen.

Cettinjből jelentik: *A szkupstina ülését öszre halasztották. Montenegró lakossága végletekig el van keseredve Szkutari átadása miatt. A hatalmak csapatainak bevonulása szerdára vagy csütörtökre várható. A várost ünnepélyesen akarják átadni.*

Burney altengernagy és Plamenac, Szkutari polgári kormányzója tegnap délután találkoztak. *Megszövegezték és aláírták a Szkutari kiűritésére vonatkozó jegyzőkönyvet.* Az átadás, mihelyst annak módozataira vonatkozólag megegyeztek, tényleg meg is fog történni. Időközben a montenegróiak a kiűritést már meg is kezdték. Ma érkeztek Cettinjébe Szkutari-ból az első ágyuk. A különböző hadállások kiűritése és az ágyuk, valamint egyéb hadiszereknek az elszállítása természetesen több napot vesz igénybe, de Szkutarinak az átadását ez nem késleltetheti. Hogy Szkutari-ból a tűzvész után mit tudnak átadni, azt ma már sejteni lehet.

A mai napon még ezek a jelentések érkeztek:

Szkutari — ég!

Belgrád, május 9. A Novosztinak jelentik Cettinjből: *Szkutari egy része lángban áll.* A tűz egyszerre sok helyen ütött ki és a bazárvárosrészben kezdődött. A rettenetes vihar miatt a tűz leirhatatlan gyorsasággal terjedt. Oltásra még csak gondolni sem lehet, mert a város teljesen oltóeszközök nélkül van. Amikor a Novosztai tudósítója táviratát elküldte, a tűz minden irányban terjedt s a még épen maradt városrészeket is fenyegette. A város képe rémületes. A lakosságot óriás félelem fogta el s a megrémült emberek rohannak össze-vissza. Későbbi távirat jelenti, hogy *a tűz átcsapott a keresztény városrészre is. A tűz valószínűsége lángten-*

A SZEGEDI GAZDASÁGI EGYESÜLET

A SZEGEDI

TAVASZI LÓVERSENYEKET

május hó 11-én (vasárnap) és május hó 12-én (hétfőn) délután 3 órakor tartja meg az egyesületi lóversenypályán.

14 futam. Katonazene.

Százharmincznegyolc nevezés. Négy totalisateur. Buffet.

Helyárák egy napra:

Páholy 4 személyre . . . 20 K II. oszt. tribünjegy . . . 2 K
I. oszt. tribünjegy . . . 4 K Állóhelyjegy . . . 60 f.

A páholyjegyek a titkári hivatalban kaphatók, (Tisza Lajos-körút 69.) a többi jegyek Gaál Testvérek, Kiss Arnold, Schwartz és Buchalter üzleteiben és a tőzsdékben

Lóversenyprogram 20 fillér.